

Дисципліна з підготовки магістра:

ОК 42 «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА» (складова дисципліни Внутрішня медицина (з ендокринологією, медичною генетикою, клінічною імунологією та алергологією, професійними хворобами)

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітня програма	ОПП «Медична психологія», 2022
Рівень вищої освіти	Магістр
Навчальний рік	2026-2027
Статус дисципліни (обов'язкова/ вибіркова)	обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальне навантаження	4,5 кредити ЄКТС
Курс / семестр	4 курс (VII-VIII семестри)
Укладач (і)	к.мед.н., доцент Ю.П. Пашкова
Викладач (і), гостьові лектори	к.мед.н., доцент О.О. Сакович, к.мед.н., доцент С.В. Франчук, к.мед.н., доцент Ю.П. Пашкова, к.мед.н., доцент А.Ф. Гуменюк
Місце проведення, контакти	кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2, вул. В. Стуса, 11 (КНП "ВОКМРЦВВРЗН ВОР"), +380677330108, intmed.mf2@vnmue.edu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком програми є вивчення основ внутрішньої медицини за основними її розділами, при цьому наголос робиться на вивченні етіології, патогенезу, клініки, діагностики, лікування та профілактики основних та найрозповсюдженіших захворювань внутрішніх органів, отримання знань з таких її розділів, як пульмонологія, гастроентерологія, гематологія, формування практичних навичок та вмінь: збір анамнезу, проведення об'єктивного обстеження хворих, складання плану обстеження, інтерпретація отриманих в ході обстеження результатів, призначення лікування згідно сучасних стандартів та розробка заходів профілактики захворювань дихальної, травної, гемопоетичної систем.

Передреквізити освітнього компонента. Вивчення дисципліни «Внутрішня медицина» складова дисципліни Внутрішня медицина (з ендокринологією, медичною генетикою, клінічною імунологією та алергологією, професійними хворобами) базується на знаннях основних природничо-наукових дисциплін: анатомії людини, медичної біології, гістології, цитології та ембріології, патоморфології, фізіології, патофізіології, медичної і патологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, клінічної фармакології та клінічної фармації, радіології та радіаційної медицини, пропедевтики внутрішньої медицини й інтегрується з цими дисциплінами.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета та завдання курсу, компетентності (загальні, спеціальні), значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є здобуття та поглиблення знань, вмінь, навичок та інших компетентностей з внутрішньої медицини, необхідних у професійній діяльності, які встановлені на основі освітньо-професійної програми спеціаліста. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК12. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність до збирання та критично опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

ФК 2. Здатність до узагальнення інформації щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.

ФК 3. Здатність до формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.

ФК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної/психологічної діагностики пацієнта.

ФК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження, аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формування аргументованих висновків та

рекомендацій.

ФК 6. Здатність до планування, організації та здійснення психологічного дослідження, використання валідного і надійного психодіагностичного інструментарію, аналізування та систематизації одержаних результатів, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

ФК 7. Здатність до визначення обсягу, порядку та характеру заходів надання психологічної допомоги, з урахуванням вікових, гендерних, культурних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.

ФК 8. Здатність до здійснення психологічної реабілітації із застосуванням спеціальних методик.

ФК 9. Здатність до використання науково верифікованих методів та технік, використання моно- і комбінованих схем комплексного лікування з застосуванням елементів доказових методів психотерапії.

ФК 10. Здатність до надання психологічної допомоги особам різного віку, неспроможним справитися з несприятливими умовами, що склалися в їхньому житті.

ФК 11. Здатність до діагностування невідкладних станів, визначення тактики і надання екстреної та невідкладної медичної допомоги.

ФК 12. Здатність до психопрофілактики серед груп ризику, психодіагностики, психокорекції та лікування хворих соматичного і психічного профілю спільно з відповідними лікарями-спеціалістами, психологічної реабілітації і застосуванням спеціальних методик.

ФК 13. Здатність до проведення експертної оцінки психологічного стану людини та експертизи працездатності.

ФК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.

ФК 15. Здатність до здійснення психологічної реабілітації населення.

Дисципліна формує клінічне мислення та професійну автономію магістра медицини для самостійного вирішення складних завдань у пульмонології, гастроентерології та гематології.

Вивчення дисципліни забезпечує готовність до клінічного менеджменту: самостійної діагностики, розробки комплексного лікування на засадах доказової медицини; невідкладної допомоги: швидкого розпізнавання невідкладних станів, прийняття рішень в ургентних випадках та безпечного виконання медичних маніпуляцій; медичного адміністрування: організації диспансерного нагляду та ведення медичної документації.

Постреквізити освітнього компонента. В процесі вивчення дисципліни закладаються основи для вивчення студентами внутрішньої медицини, що передбачає інтеграцію викладання з ендокринологією, фтизіатрією, клінічною імунологією, інфекційними хворобами, хірургією, акушерством та гінекологією, онкологією та застосування знань з вищеперерахованих дисциплін в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

ПРН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій (за списком 4: 1, 5-9, 12-18, 24-31, 34-37, 39, 45-46, 51, 56-58, 62; за списком 5: 13, 18-22, 27).

ПРН 2. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження, критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки, представляти результати власних досліджень усно/письмово для поінформованої аудиторії.

ПРН 3. Визначати попередній клінічний/психологічний/патофизиологічний діагноз, функціональний стан, здійснювати диференційну діагностику у відповідності до сучасних класифікаторів захворювань (за списком 1: 2, 6-7, 10-12, 14, 17, 19, 23-27, 29, 32-35, 41, 44-45, 49, 53-54, 57).

ПРН 4. Застосовувати основні форми і методи психокорекції і психотерапії.

ПРН 5. Визначати принципи, тактику, характер психопрофілактики, психокорекції, психологічної реабілітації та психотерапії.

ПРН 6. Розробляти моделі, стратегії, план дій щодо надання допомоги (за списком 2: I, V, VI).

ПРН 7. Інтерпретувати та прогнозувати вплив допомоги на перебіг хвороби/розладу з метою подальшої оптимізації програм.

ПРН 8. Застосовувати сучасні методи корекції функціональних станів (фармакологічні, поведінкові, фізичні).

ПРН 9. Вести медичну документацію згідно вимог чинного законодавства та стандартів.

ПРН 10. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію, застосовувати її для вдосконалення

професійної практики.

ПРН 11. Проводити обстеження та/або психологічну діагностику з метою прогнозування результатів надання допомоги.

ПРН 12. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань та/або створення нових технологій у сфері медичної психології.

ПРН 13. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та проєктів у сфері медичної психології.

ПРН 14. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти у сфері медичної психології, та дотичні до неї міждисциплінарні проєкти з урахуванням наукових, економічних, правових, стичних та соціальних аспектів.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності (за списком 3: 3, 7, 15, 19, 21, 34).

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	Години
Лекції:	14
Практичні заняття:	54
Самостійна роботи:	67
Всього	135

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви модулів і тем
Модуль 1. (IV курс) Внутрішня медицина (пульмонологія, гастроентерологія, гематологія)	
Змістовий модуль 1. Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб органів дихання	
1.	Роль медичного психолога у курації хворих з хронічним обструктивним захворюванням легень, хронічним бронхітом.
2.	Роль медичного психолога у курації хворих з бронхіальною астмою.
3.	Роль медичного психолога у курації хворих з пневмонією, плевритами та інфекційно-деструктивними захворюваннями легень.
Змістовий модуль 2. Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб органів травлення	
4.	Роль медичного психолога у курації хворих з гастроезофегальною рефлюксною хворобою, шлунковою диспепсією.
5.	Роль медичного психолога у курації хворих з хронічними гастритами, виразковою хворобою шлунку та 12-палої кишки.
6.	Роль медичного психолога у курації хворих з жовчнокам'яною хворобою, хронічним холециститом та функціональними біліарними порушеннями (дискінезіями).
7.	Роль медичного психолога у курації хворих з хронічними панкреатитами, хронічними захворюваннями тонкої кишки: хворобою Крона, целіакією та іншими ентеропатіями.
8.	Роль медичного психолога у курації хворих з хронічними захворюваннями товстої кишки: НБК та іншими неспецифічними колітами та синдром подразненої кишки.
9.	Тема 9. Роль медичного психолога у курації хворих з хронічними гепатитами, цирозами печінки.
Змістовий модуль 3. Основи діагностики, лікування та профілактики основних хвороб крові та кровотворних органів	
10.	Роль медичного психолога у курації хворих з анеміями.
11.	Роль медичного психолога у курації хворих з гострими і хронічними лейкеміями.
12.	Роль медичного психолога у курації хворих з гемофілією та тромбоцитопенічною пурпурою.
13.	Роль медичного психолога у курації хворих з лімфомами та мієломною хворобою.

14.	Захист практичних навичок
-----	---------------------------

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних заняттях	<u>Методи:</u> усне або письмове опитування та тестування, комп'ютерне опитування та тестування, розв'язання ситуаційних задач
Підсумковий контроль дисципліни – залік	Проводиться на останньому практичному занятті і встановлюється за поточною успішністю відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
** Підсумковий контроль - іспит	Проводиться під час екзаменаційної сесії за графіком іспитів (і оцінюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова

([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf))

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні контролю	За системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за екзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента де

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій, практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

8. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафебри під час надання освітніх послуг є

студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поводження в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацьовують навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. *Для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» на практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат, в іншому випадку здобувачі не допускаються до заняття,

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Під час перебування на клінічних базах здобувачі зобов'язані виконувати вимоги лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. При введенні в лікувальний заклад режиму карантинних обмежень обов'язкове строге виконання його вимог. Форма одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Заборонене самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідаються принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком

відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра внутрішньої медицини медичного факультету №2/ Студенту/аспіранту/форма навчання/курс/навчально-методичні матеріали).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

9. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра> (внутрішньої медицини медичного факультету №2) студенту/аспіранту.

ЛІТЕРАТУРА

Базова з («Внутрішньої медицини»):

1. «Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антимікробна терапія та профілактика». Адаптована клінічна настанова. Київ, НАМН України, 2019.
2. 30 невідкладних станів у терапії: Навчальний посібник / За ред. проф. Ю.М. Мостового. – Київ: Центр ДЗК, 2017 – 128 с.
3. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антимікробна терапія та профілактика». – Київ, Національна академія медичних наук України, 2019.
4. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах Бронхіальна астма. – Київ, Національна академія медичних наук України, 2020.

5. Бронхіальна астма: адаптов. клініч. настанова, заснована на доказах / Нац. ін-т фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського, Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика, Асоц. фтизіатрів і пульмонологів України ; уклад.: Ю. І. Фещенко, Д. М. Бойко, В. К. Гаврисюк [та ін.]. – Вид. офіц. – Київ : НАМН України, 2019. – 113 с.
6. Бронхіальна астма. Адапована клінічна настанова. Київ, НАМН України, 2020.
7. Внутрішні хвороби. У 2 т. Т. 1 / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник, М.М. Островський/ За ред. проф. Л.В. Глушка. – К.: ВСВ «Медицина», 2019. – 680 с.
8. Внутрішні хвороби: Підручник, заснований на принципах доказової медицини 2018/19 / Керівник проекту Александра Кубец, гол. ред. Адріана Яремчук-Кочмарик, Анатолій Свінцицький; пер. з польск. – Краків: Практична медицина, 2018. – 1632 с.
9. Гастроентерологія: підручник у 2-х томах / За редакцією Харченко Н.В., Бабака О.Я. – 2-е вид., переробл., доповн. – Кіровоград: Поліум, 2017. – Т. 2. – 432 с., іл.,табл.; 4 стор. кольор. вкл.
10. Денесюк В.І., Денесюк О.В. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. – К.: МОРІОН, 2019. – 960 с.
11. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги» Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол.
12. Наказ МОЗ України від 06.10.2023 № 1742 "Про затвердження Уніфікованого клінічного протоколу первинної та спеціалізованої медичної допомоги "Запальні захворювання кишечника (хвороба Крона, виразковий коліт)" <https://www.dec.gov.ua/mtd/zapalni-zahvoryuvannya-kyshechnyka/>
13. МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ ЦЕНТР МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ» ЛІКУВАННЯ ХВОРОБИ КРОНА У ДОРΟΣЛИХ КЛІНІЧНА НАСТАНОВА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ 2023. <https://www.dec.gov.ua/mtd/zapalni-zahvoryuvannya-kyshechnyka/>
14. 2026 GLOBAL INITIATIVE FOR CHRONIC OBSTRUCTIVE LUNG DISEASE GLOBAL STRATEGY FOR THE DIAGNOSIS, MANAGEMENT, AND PREVENTION OF CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE (2026 REPORT) https://goldcopd.org/wp-content/uploads/2026/01/GOLD-REPORT-2026-v1.3-8Dec2025_WMV2.pdf
15. 2026 Global Strategy for Asthma Management and Prevention Updated 2026 <https://ginasthma.org/wp-content/uploads/2026/05/GINA-2026-Strategy-Report-WMS.pdf>
16. Malfertheiner P, Megraud F, Rokkas T, Gisbert JP, Liou JM, Schulz C, Gasbarrini A, Hunt RH, Leja M, O'Morain C, Rugge M, Suerbaum S, Tilg H, Sugano K, El-Omar EM; European Helicobacter and Microbiota Study group. Management of Helicobacter pylori infection: the Maastricht VI/Florence consensus report. Gut. 2022 Aug 8;gutjnl-2022-327745. <http://doi.org/10.1136/gutjnl-2022-327745> Epub ahead of print. PMID: 35944925.
17. АДАПТОВАНА КЛІНІЧНА НАСТАНОВА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ БРОНХІАЛЬНА АСТМА Видання офіційне Київ Національна академія медичних наук України 2020. <https://amnu.gov.ua/wp-content/uploads/2020/files/05-2020/END-NASTANOVA.pdf>
18. КЛІНІЧНА НАСТАНОВА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ 2024. <https://www.dec.gov.ua/mtd/hronichne-obstruktyvne-zahvoryuvannya-legen/>
19. ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ ЦЕНТР МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІВ ГАСТРОЕЗОФАГЕАЛЬНА РЕФЛЮКСНА ХВОРОБА Клінічна настанова 2017. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2017_akn_gerh.pdf
20. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства охорони здоров'я України УНІФІКОВАНИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ ПЕРВИННОЇ ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ПЕПТИЧНА ВИРАЗКА ШЛУНКА ТА ДВАНДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ У ДОРΟΣЛИХ І ДІТЕЙ 2023. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/08/ukpmd_1514_25082023.pdf
21. УНІФІКОВАНИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ ПЕРВИННОЇ ТА СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ХРОНІЧНИЙ ПАНКРЕАТИТ 2023. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2023/07/1204_05072023_ukpmd.pdf
22. НОВИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ВЕНТИЛЯТОР-АСОЦІЙОВАНА ПНЕВМОНІЯ 2025 рік (бойова травма) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2025/02/dn_253_13022025_dod_2.pdf

23. Pneumonia: diagnosis and management. London: National Institute for Health and Care Excellence (NICE); 2025 Sep 2. PMID: 41264741. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK618729/>
24. АДАПТОВАНА КЛІНІЧНА НАСТАНОВА, ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗАХ «НЕГОСПІТАЛЬНА ПНЕВМОНІЯ У ДОРОСЛИХ ОСІБ: ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ, КЛАСИФІКАЦІЯ, ДІАГНОСТИКА, АНТИМІКРОБНА ТЕРАПІЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА» 2019 http://www.ifp.kiev.ua/ftp1/metoddoc/Pneumonia_guidelines_2019_%5Brev29%5D.pdf
25. Пасечко Н. Ярема Н., Мартинюк Л. Практичний посібник з внутрішньої медицини або кишенькова книжка сімейного лікаря. У двох частинах (Ч.1: ендокринологія, пульмонологія, гастроентерологія, гематологія; Ч. 2: кардіологія, ревматологія, нефрологія). Для студентів та лікарів. - Підручники і посібники. – 2019.
26. Свінціцький А. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини / Медицина, 2019. – 1008 с.
27. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства охорони здоров'я України _15 січня 2021 року_ №_49_ СТАНДАРТИ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ «ВІРУСНИЙ ГЕПАТИТ В У ДОРОСЛИХ» 2021. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/2021_49_standart_vgv_dor.pdf
28. ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ Міністерства охорони здоров'я України 15 січня 2021 року № 51 СТАНДАРТИ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ «ВІРУСНИЙ ГЕПАТИТ С У ДОРОСЛИХ» 2021. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/01/2021_51_standart_vgc_dor.pdf
29. ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ ЦЕНТР МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІВ ЦИРОЗ ПЕЧІНКИ ТА ЙОГО УСКЛАДНЕННЯ Клінічна настанова 2017. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/akn_tsp.pdf
30. Внутрішня медицина: Частина 1 Гастроентерологія. Пульмонологія. Нефрологія. /За ред. проф. Станіславчука М.А.- Вінниця, 2018.- 439с. (Рекомендовано для використання студентами 4 курсу при підготовці до практичних занять Протокол № 20 від 16.03.2018).
31. Внутрішня медицина Частина 2 Кардіологія. Ревматологія. Гематологія / За ред. проф. Станіславчука М.А., Вінниця: ООО Віницька міська друкарня, 2018.- 520 с. (Рекомендовано для використання студентами 5 курсу при підготовці до практичних занять Протокол № 20 від 16.03.2018)
32. Internal medicine: Part 2: textbook for English-speaking students of higher medical schools / edited by Professor M. A. Stanislavchuk and Professor V. K. Sierkova. – Vinnytsya : Nova Knyha, 2019. – 360 р. (Рекомендовано для використання студентами 4 курсу при підготовці до практичних занять Протокол № 19 від 22.12.2018).
33. Наказ МОЗ України від 02.11.2015 №709 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при залізодефіцитній анемії». Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги «Залізодефіцитна анемія».
34. Наказ МОЗ України від 02.11.2015 №710 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при множинній мієломі». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Множинна мієлома».
35. Наказ МОЗ України від 02.11.2015 №711 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при хронічному мієлоїдному лейкозі». Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Хронічний мієлоїдний лейкоз».

Допоміжна з (назва дисципліни):

1. Свінціцький А. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини. Медицина, 2019. – 1008 с.
2. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Penman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. - 2018. – 1440p.
3. Впровадження діагностичних, прогностичних та лікувальних шкал з внутрішньої медицини у навчальний процес підготовки студентів та лікарів післядипломної освіти. Навчальний посібник // За редакцією проф. В.І. Денесюка, проф. Р.Г. Процюка. - Київ: Центр ДЗК, 2017 – 168 с.
4. Катеринчук І.П. Клінічне тлумачення й діагностичне значення лабораторних показників у загально-лікарській практиці: навчальний посібник. 2-е вид. Київ: Медкнига; 2018. 228 с.
5. Клінічна фармакологія : навч. посіб. / Є. І. Шоріков [та ін.]; Буковин. ДМУ. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 512 с.
6. Свінціцький А. С. Методи діагностики в клініці внутрішньої медицини : [навч. посіб. для

лікарів-інтернів і студентів мед. закл. вищ. освіти] / А. С. Свінціцький. – Київ : Медицина, 2019. – 1008 с.

7. Сучасні підходи до лікування гострої емпієми плеври (огляд літератури) / О.Ю. Троніна // Шпитальна хірургія. Журнал імені Л. Я. Ковальчука. - 2017. - № 4. - С. 102-108. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/shpkhir_2017_4_21.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmua.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmua.edu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
7. Державний реєстр лікарських засобів www.moz.gov.ua
8. Уніфіковані протоколи ведення хворих www.moz.gov.ua
9. <https://www.aasld.org/>
10. <http://www.eagen.org/>
11. <http://www.ers-education.org/guidelines.aspx>
12. <https://ehaweb.org/organization/committees/swg-unit/scientific-working-groups/structure-and-guidelines/>
13. <http://www.gastro.org/guidelines>
14. www.ginasthma.org
15. <http://goldcopd.org>
16. http://www.ifp.kiev.ua/index_ukr.htm
17. <http://mtd.dec.gov.ua/index.php/uk/>
18. <https://www.nice.org.uk>
19. <http://www.oxfordmedicaleducation.com/>
20. <http://ukrgastro.com.ua/>
21. <https://www.sccm.org/Research/Guidelines>
22. www.kidney.org > professionals
23. <https://www.umj.com.ua/>
24. Відкритий освітній ресурс Empendium. Режим доступу: <https://empendium.com/ua/>
25. Австралійський бюлетень небажаних лікарських реакцій. <http://www.tga.health.gov.au/adr/aadrb.htm>.
26. Британський щомісячний бюлетень з безпечності застосування лікарських засобів. <http://www.mhra.gov.uk/Publications/Safetyguidance/DrugSafetyUpdate/index.htm>.
27. Лекції для післядипломної освіти «Принципи клінічної фармакології» Клінічного центру Національного інституту здоров'я США. <http://www.cc.nih.gov/researchers/training/principles.shtml>.
28. Міжрегіональне товариство спеціалістів доказової медицини: <http://www.osdm.org/index.php>
29. Вісник доказової медицини: <http://www.evidence-update.ru>
30. Європейське товариство клінічних фармакологів і фармакотерапевтів: <http://www.eacpt.org>
31. On-line реєстрація небажаних лікарських реакцій на сайті FDA. <https://www.accessdata.fda.gov/scripts/medwatch/medwatch-online.htm>.
32. Ресурс по взаємодії лікарських засобів: <http://medicine.iupui.edu/flockart/>
33. Pubmed portal: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
34. UpToDate: <https://www.uptodate.com/home>
35. British Medical Journal Learning: <https://new-learning.bmj.com/>
36. Центр контролю захворювань: <https://www.cdc.gov/>
37. Медичні калькулятори: <https://www.mdcalc.com/>
38. Калькулятор індекс маси тіла: <https://www.bmi-calculator.net/>

Силабус з дисципліни «Внутрішня медицина» обговорено та затверджено на засіданні кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2 (протокол №1 від «27» серпня 2026 року).

Відповідальна за курс:

к.мед.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Юлія ПАШКОВА

Завідувач кафедри внутрішньої медицини медичного факультету №2

д.мед.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

Вадим ЖЕБЕЛЬ